

Силабус навчальної дисципліни
«Епістемологія науки»

Освітня програма: усі освітні програми
Спеціальність: усі спеціальності
Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)
Рік навчання: 3
Семестр: 6

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	ПІБ: Плахтій Маріанна Петрівна Посада: доцент кафедри політології та філософії Вчений ступінь: кандидат філософських наук E-mail: marianna.plakhtiy@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnpu.edu.ua/plakhtij-marianna-petrivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=OryS5VcAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0001-6789-7711
Лінк на освітній контент дисципліни	
Статус дисципліни	вибірковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна, заочна.
Політика дисципліни	<u>Академічна добросесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недобросесності. Виявлення ознак академічної недобросесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ <u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про

	<p>неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view.</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
Що будемо вивчати?	<p>Дисципліна «Епістемологія науки» належить до переліку навчальних дисциплін вільного вибору за програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «доктор філософії». У межах дисципліни розглянуто філософські засади сучасної науки, охарактеризовано класичні та некласичні епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу.</p>
Чому це треба вивчати?	<p>Вивчення «Епістемології науки» допомагає здобувачам освіти зрозуміти, особливості формування науки як форми суспільної свідомості, сприяти побудові системного наукового світогляду та вдосконаленню навичок логічного аналізу, використання загальнометодологічних знань в галузі науково-дослідної роботи.</p>
Яких результатів можна досягнути?	<p>Вивчення освітнього компонента «Епістемологія науки» забезпечує формування у здобувачів вищої освіти необхідного розуміння особливостей науково-пізнавальної діяльності та критеріїв науковості знання, усвідомлення головних принципів філософії та методології сучасної науки, закономірностей її розвитку та соціокультурних детермінант, а також функції науки в контексті змін, що відбуваються у постмодерному соціумі.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Вивчення освітнього компонента «Епістемологія науки» дозволяє здобувачам освіти набути низку важливих компетентностей, які не лише сприяють глибшому розумінню науки, але й розвивають критичне мислення та аналітичні навички. Ось основні компетентності, які можна набути: Критичне мислення (розуміння природи наукових теорій, методів і підходів, вміння розпізнавати логічні помилки, упередження та маніпуляції в наукових дискусіях); Здатність до аналітичної роботи (аналіз основних філософських проблем науки: природа наукових знань, межі пізнання, відношення між теорією та практикою; оцінка різних методологічних підходів: емпіризм, раціоналізм, фальсифікація, індукція; порівняння класичних і сучасних філософських теорій розвитку науки (теорія Куна, Лакатоса, Фейєрабенда); Глибоке розуміння наукових методів (опанування основними методами наукового пізнання, їх обмеженнями та можливостями); Розуміння етики і відповідальності в науці; Розуміння ролі науки в культурних і суспільних змінах.</p>
Зміст дисципліни	<p>Наука як форма знання та епістемологічний дискурс. Епістемологічні наслідки міждисциплінарної революції у науці. Епістемологічні моделі</p>

	сучасного наукового дискурсу. Нормативний та дескриптивний виміри наукового знання. Комунікативно-дискурсивний характер сучасної науки. Особливості теорій сучасної нелінійної науки та їх епістемологічних засад. Дескриптивність нелінійного теоретичного знання. Розуміння істини в епістемологічних засадах науки.
Методи навчання	Словесні, пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу.
Інформаційне забезпечення	<p>Основні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Максюта М.Є. Соколова О.М. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез. Монографія. Київ : Гельветика, 2023. 316 с. 2. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін.; за ред. І. С. Добронравової. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. Режим доступу до джерела : www.philsci.univ.kiev.ua > biblio > Phil-science 3. Штанько В.І. Філософія і методологія сучасної науки. Підручник / В.І. Штанько. Харків, 2017. 4. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки : підручник Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. 5. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. 6. Плахтій М. П. Іван Слешинський - популяризатор ідей математичної логіки в Україні. <i>Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна</i>. 2020. Серія «Філософія. Філософські перипетії», (62), С.99-107. https://doi.org/10.26565/2226-0994-2020-62-11 (Фахове видання). 7. Плахтій М. П., Сулятицька Т. В. . Можливості розвитку напряму математичної логіки в Україні на початку ХХ століття. V Академічні Читання пам'яті професора Г. І. Волинки: філософія, наука та освіта : науково-практична конференція (1 травня 2024 року) / за ред. : Андрущенко В. П., Русакова С. С., Гончаренко К. С. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С.37-41. 8. ПЛАХТІЙ Маріанна. Концепції простору та часу у науковій картині світу. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 23. С.98-101. URL: https://science.kpnu.edu.ua/naukovi-pratsi-vykladachiv/ 9. Marukhovska-Kartunova O., Marukhovskiy, O., Plakhtiy, M., Suliatytska, T., & Berezhna, M. (2024). SOCIAL PHILOSOPHY OF MASS COMMUNICATION: INTERACTION OF MEDIA, POLITICS AND CULTURE. <i>Synesis (ISSN 1984-6754)</i>, 16(2), 108–121. Retrieved from https://seer.ucp.br/seer/index.php/synesis/article/view/3049 (Web of Science)
Обсяг дисципліни (години) та види занять	<p>Денна форма. Лекційні заняття (20 год.), семінарські заняття (20 год.), самостійна та індивідуальна робота (80 год.)</p> <p>Заочна форма. Лекційні заняття (8 год), семінарські заняття (8 год), самостійна та індивідуальна робота (104 год).</p>
Система	Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та

<p>оцінювання результатів навчання</p>	<p>умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view.</p> <p>Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань.</p> <p>Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів у формі модульної контрольної роботи.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.</p> <p>Підсумкова оцінка є арифметичною сумою балів за поточний контроль, модульну контрольну роботу, виконання індивідуального завдання.</p> <p>Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" data-bbox="565 772 1252 961"> <thead> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th> <th>Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3">Змістовий модуль 1 (100 балів)</td> <td rowspan="3">100</td> </tr> <tr> <td>Поточний контроль</td> <td>МКР</td> <td>Самостійна робота 10 балів</td> </tr> <tr> <td>45 балів</td> <td>45 балів</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума	Змістовий модуль 1 (100 балів)			100	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота 10 балів	45 балів	45 балів	
Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума												
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100												
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота 10 балів													
45 балів	45 балів														
<p>Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях</p>	<p>Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p>														
<p>Поточний контроль</p>	<p>Усне опитування, письмовий контроль, тестування, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота</p>														
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Залік</p>														
<p>Локація</p>	<p>Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>														